

Анотація

Марчук Людмила. Місце ергономіки в ономастичному просторі Кам'янця-Подільського: лінгвокультурний аспект

Актуальність статті обумовлена тим, що потрібно системно проаналізувати урбаноніми міста Кам'янця-Подільського з метою окреслити їх прагматичні та функційні особливості, а також тим, що сучасна українська ергономіка недостатньо вивчена в сучасному мовознавстві, термінологічна база, що обслуговує сферу ергономіки, не визначена (зокрема, не визначено питання мовного статусу і структури ергоніму, аспекти, пов'язані з аналізом впливу іношомовних запозичень).

Ключові слова: ергонім, урбанонім, ономастичний простір, варваризми ергономічна термінологія.

Summary

Marchuk Liudmyla. The place of ergonomics in the onomastic space of Kamianets-Podilskyi: linguistic and cultural aspect

The urgency of the article is due to the fact that it is necessary to systematically analyze the urban names of Kamianets-Podilskyi in order to outline their pragmatic and functional features, as well as the fact that modern Ukrainian ergonomics is insufficiently studied in modern linguistics. In particular, the issue of language status and ergonomic structure, aspects related to the analysis of the impact of foreign language borrowings have not been identified.

Key words: ergonomics, urbanonym, onomastic space, barbarisms ergonomic terminology.

DOI 10.31909/26637103.2021-(8)-8

УДК 821.161.2.09/908(477)

Алла Погорєлова

(м. Ізмаїл)

**ЛІРИКА КІЛІЙСЬКОГО ПОЕТА ВАЛЕРІЯ ВИХОДЦЕВА
КРІЗЬ ПРИЗМУ АРХЕТИПНОЇ ОБРАЗНОСТІ**

Творчість одного з чільних репрезентантів літературного ландшафту Українського Придунав'я Валерія Панасовича Виходцева (1949–2003) останніми роками дедалі активніше входить у читацький обіг. Це стало можливим із виходом у світ його найповнішого видання «Музика серця» (Ізмаїл, 2019). Глибоко проникливі вірші співця придунайського краю, члена Національної Спілки письменників України є «джерельним свідченням того, що, зрештою, талант – незалежно від того, по яких би провінціях він не нуртував, – явище невмируще» [14, с. 5]. Відійшовши передчасно в позасвіти, кілійський поет залишив нам «оригінальну ліричну спадщину та заповіт любити свій Придунайський край, свою Україну, шанувати її історію, мову, культурно-

мистецькі традиції, жити за законами краси, любові, добра» [12, с. 3]. [Кілія – місто над Дунаєм, у якому більшу частину життя мешкав В. Виходцев, народжений на Савранщині Одеської області. – А. П.].

Наукове осмислення творчого доробку талановитого лірика, по суті, тільки розпочинається. Окремі аспекти його мистецького самовираження розкрито в спеціальній студії Г. Райбедюк [13]. Формальні ресурси поезики В. Виходцева, зокрема, естетичні функції колоративів у загальній концепції ідіостилю, характеризує у своїй статті О. Томчук [16]. У контексті мови про творчу ідентичність кілійського поета заслуговує на увагу передмова до збірки «Дзвони вічного добра» (Ізмаїл-Кілія, 1998) одеського письменника Б. Сушинського, який акцентує увагу на «національному корінні» його творчості, заглибленості «у фольклорну заромантизованість козацької пісні» [14, с. 4]. Тож інтерпретація творчості поета в парадигмі архетипного аналізу диктується її структурованістю базованими на колективному несвідомому образами, що їх відомий фундатор психоаналізу К.-Г. Юнг означив як «архетипи» [19]. Метою статті передбачено дослідження ментальних ознак художньої аксіології В. Виходцева через трансформацію в авторський текст архетипів національної генези, виявлення їх особливостей і динаміки стильової адаптації в ліричному наративі поета.

У контексті культурно-ментального націєпростору українського народу дослідники виокремлюють такі концептуальні архетипи: *Дім, Мати, Земля*. Кожен із них, трансформуючись в уснопоетичному чи літературному тексті в архетипний образ як «спосіб вияву архетипу в свідомості, набуття видимої форми» [4, с. 373], структурує полімножинне змістове поле, співмірне з важливими духовними домінантами українства. Цей ряд вибудовується в національній свідомості у такий смисловий ланцюг: «Синкретичне уявлення-ставлення і міфологема-символ, далі – як образ і знак, нарешті, особливо впродовж останнього століття – як ідея, ідеологема, концепт, принцип, моральна засада, естетичний критерій, світоглядна категорія» [8, с. 152]. Особливе місце в означеній тріаді архетипів сучасний філософ-культуролог С. Кримський відводить архетипу «Дім» (його лексичним інваріантом найчастіше виступає «Хата»), що багатоаспектно символізує не стільки реальне помешкання людини, скільки сакральне довкілля і окремої особистості, й народу загалом. У свідомості українства Дім здавна асоціюється із своєрідною нішею людини в Універсумі; водночас «він характеризує людське буття від сім'ї до національної солідарності» [6, с. 31].

Традиційна українська хата, безумовно, є предметною реалією в бутті людини. За думками багатьох іноземних мандрівників і дослідників, котрим поталанило відвідати Україну, хата є «оригінальним витвором народу, самобутнім явищем в історії архітектури, високим зразком будівельних, мистецьких, етичних, естетичних конструкцій» [3, с. 163]. У менталітеті українства вона постає як різногранне явище з розмаїтою символікою. Невипадково цей образ вельми часто репрезентує найрізноманітніші сфери буття українця, що засвідчується потужним корпусом народних прислів'їв і приказок: «*Чия хата, того й правда*» [9, с. 26]; «*Щоб літа дождати, то буду хату*

будувати» [17, с. 122]; «Моя хата небом крита, землю підбита, вітром загороджена» [9, с. 27]; «Ліпше своя хата, ніж чужа палата» [17, с. 122]; «Без господині хата – що день без сонця» [9, с. 26]; «Коли хата горить, тоді люди не сваряться» [9, с. 27]; «Життя тоді навчить, коли в хаті біда не спить» [17, с. 42]; «Не винось сміття з хати» [9, с. 28]; «Де мир, там і лад, там і в хаті благодать» [9, с. 26]; «Теплим словом хати не нагрієш» [17, с. 111]; «Славна хата не вуглами, а пирогами» [9, с. 54]. У подібних українських пареміях на одну смислову площину зазвичай виводяться архетипні образи хати й матері, що структурують ментальні основи духовності українського народу, в яких підставовими є шана до рідних пракоренів і повага до матері (материнства загалом): «Мати з хати – горе в хату» [17, с. 188]; «Дорогая тая хатка, де родила мене матка» [17, с. 27]; «Своя хатка, як рідна матка» [17, с. 122] тощо.

У художньо-філософській традиції архетипний образ хати визначає горизонти не лише родинної (родової) вкоріненості, але й національної приналежності, етнічного духу. В її межах, за словами П. Іванишина, в «українській літературі з'явилося фундаментальне ейдологічне окреслення [...] української держави як “своєї хати”» [5, с. 296]. Тут варто згадати хрестоматійне Шевченкове «В своїй хаті своя й правда, / І сила, і воля...» [18, с. 287], афористично сформульоване в геніальному «Посланії» Кобзаря. Тож закономірно, що аксіологічно значущою в художньому досвіді українських письменників постала «проблема “національного дому” як духовної альтернативи хаосу бездомності (бездержавності)» [11, с. 255].

Саме в означеному семантичному спектрі найчастіше зустрічається універсальний архетип Хати в ліричному наративі В. Виходцева, виявляючи глибинні смисли його художнього світу, базованому на ментальних підставах національного буття українського народу. Відтак архетипний образ хати у віршах кілійського поета має різні іпостасі: рідна материнська оселя (батьківська хата) духовний оберіг, сакральний простір, модель гармонійного універсуму, символ ладу в душі людини, осередок свободи особистості (нації), топос дійсного буття українця, моральні вартості народу, мірило цінності життя загалом і української людини зосібна, Україна-держава.

У вербалізації архетипу Хати/Дому в поезії В. Виходцева рельєфно прочитується ознака, «властива менталітету українського народу – посилене емоційне начало, яке формує відповідні естетичні і художні категорії, що успішно функціонують в українській культурі» [7]. В цьому сенсі слово митця має виразну національну характеристику й художньо трансформує в авторський текст відому тезу І. Мойсеїва про те, що «рідна хата – одне з провідних утілень української національної ментальності» [8, с. 152]. Розглянемо кілька аспектів вербалізації національного архетипу Хати в його ліричних рефлексіях особистого буття й національного світу, що зазвичай синтезується поетом із значеннєвими кодами інших архетипів.

Починаючи з ранніх уходжень в літературне життя й до віршів пізнішої пори, В. Виходцев вибудовує авторську модель гармонійного універсуму на основі апологетизації архетипного образу хати як «домівки власного буття»

(Є. Андрос). В образі хати сконденсовано його інтенції, що відсилають читача до біографічних реалій автора, зокрема, спогадів про дитинство, малу батьківщину (Поділля), особистий життєвий шлях: *«Зграєю у небі / лебеді летять / Над моїм дитинством, / над моїм життям, / Над моєю хатою / Посеред села, / Над моєю долею...»* [1, с. 6]; *«... Це куточок моєї України, / Де сивіє її давнина – / Це і досвітки при калині, / Це і мати біля вікна»* [1, с. 18]. Означений аспект текстуалізації архетипу Хата зустрічається в поезії В. Виходцева найчастіше. Авторську картину національного світу його лірики формує полісемантичне коло образів, що є локальним метафоричним втіленням цього архетипного образу і в значенні сакрального простору, що його маркують символи домашнього культу (хліб на столі, батьківські пороги), родинного обійстя (криниця, ворота, сад), флористичні образи (барвінок, мальви, соняхи, ружі): *«... за хатами схлипують сади, / А журавлі витягують все відра / Для нас криничної студеної води»* [1, с. 55]; *«Я хочу тут усе це мати / На рідній батьківській землі, / де мальви виплекала мати / І хліб домашній на столі»* [1, с. 56].

Із образом рідної оселі завжди асоціюються щемні почуття й добрі помисли. Вірші В. Виходцева окресленої тематики звучать «як застереження від зла» [10, с. 63]. Націленість на добродійність як рису національного характеру, базованого на християнських засадах, закладено в назву першої збірки поета «Дзвони вічного добра» (1998). Архетипний образ хати (дому) в його ліриці наділений переважно світлими, хоча й тужливими інтонаціями, що співвідносяться з високими моральними цінностями народу: *«У нас хати у селах зводять, / Лише для щастя і добра»* [1, с. 7]; *«Я понесу Додому / Денну свою утому, / Я понесу додому / Запахи колосків»* [1, с. 15]. Виражаючи глибоко особистісний внутрішній світ ліричного героя, Дім символізує почуття спокою та захищеності. Відтак поет корелює з образом хати (а також її множинних маркерів: вікно, стріха, шибка тощо) спектр психологічних концептів. Це, насамперед концепт *душа*, що і в системі архетипів К.-Г. Юнга, й в українському менталітеті (ієрархія архетипів у вченні Д. Чижевського), має статус особливого архетипу, що маркує український кордоцентричний світ: *«Хто то під вікнами все бродить, / Сліди у травах залиша? / І не заходить, не заходить. / У кого теж болить душа?»* [1, с. 59]; *«– Стукав хто в двері? / В чеканні стою. / А може, не в двері, / А в душу мою?..»* [1, с. 30].

Образні трансформації архетипної генези в ліричному наративі В. Виходцева виражають внутрішній буттєвий стан особистості, внаслідок якого «виникає індивідуальна самосвідомість» [4, с. 142]. Ідіостиль митця характеризується «силою та чистотою почуттів ліричного героя, що передаються медитативним плином думки та врівноваженістю його поетичного вислову, виразною презентацією авторського «Я», зануреного у світ особистих думок і почуттів. Його іманентною складовою є філософське самозаглиблення, до певної міри втеча у власний внутрішній простір» [13, с. 59]. Тому В. Виходцев, як поет глибоких психологічних рефлексій і медитативних розмислів, уводить архетипний образ хати до різноманітних сюжетних контекстів, у тім числі й філософських, в яких розгортає вічні теми буття: життя і смерті, минулості й

непроминальності, колообігу буття, зв'язку мікро- та макрокосму, людської самотності: «Коли мудрішаєм з літами, / То зводим погляди тоді / У дивосвіт понад хатами, / У наші мрії молоді» [1, с. 24]; «А старенька хатина вдивляється – / Аж сльозина по шибіці тече. / Ясні сонечка все видивляється – / Їм ще тепле потрібне плече...» [1, с. 19]; «Догоряє бабусина свічка [...] / А вона дослухається в хаті, / Чи не я за гостинцем іду» [1, с. 21]; «І стало тихо та осінньо / В моїм прочиненім вікні. / Спливають дні. / О, дні... / Одні...» [1, с. 33]. Подібні цитовані рядки, характерні для індивідуальної творчої манери В. Виходцева, оприявнюють незужиті метафоричні структури, персоніфіковані картини («Посивілої хати віконечка / Видивляються все в небозвід...» [1, с. 19]), художній світ, сформований великою мірою за принципами фольклорної поезики («Може, то вишенька / Дрібен-листочки, / Що біля хати / Тримає ковточки» [1, с. 30]). Фольклорні мовні кліше, експресивна лексика ліризують авторський текст поета.

Одним із засобів естетизації зображеного у творчій практиці В. Виходцева виступають колоративи. Як зауважує О. Томчук, «особливо значущим для поета є білий колір. Він виступає символом духовної та душевної чистоти, гармонійного світопорядку» [16, с. 138]. Художньою моделлю такої гармонії виступає архетип Хати, що в українському міфосвіті має свої особливості, пов'язані з національним характером. Німецький географ Й.-Г. Коль, відвідавши Україну 1838 року, відзначав у мандрівних нотатках: «Українці живуть в охайних, завше підтримуваних у чистоті хатах, які начебто усміхаються до тебе. Господині не задовольняються тим, що кожної суботи миють їх, як це роблять голландці, але ще й раз на два тижні білять житло. Від того хати на Україні виглядають вельми чепурно, немовби свіжовибілене полотно» [3, с. 163]. У ліриці кілійського поета в кожному сюжеті, безвідносно до його теми, образ хати супроводжується епітетним окресленням, що має лексичну репрезентацію білої фарби (або ж її семантичних інваріантів: ясний, чистий, світлий тощо). Для потвердження наведемо одну з багатьох можливих художніх ілюстрацій: «Які дерева дивовижні / У білі вкнутались дими. / І біла хата біля вишні / Під білим бархатом зими. / І біля хвіртки білий смушок / На білім козушку твоїм. / Чи то стоїть лиш білий смуток, / Який зробився і моїм?» [1, с. 43].

Тонко відчуваючи й внутрішньо переживаючи духовний світ українського народу, В. Виходцев структурує свої тексти на основі синтезу водночас кількох універсальних архетипів, наділяючи їх виразною національною семантикою. У цьому ряду архетипи *Хати*, *Матері*, *Світового Дерева*. З неабиякою проникливістю він вдається до народної семантики, відтворюючи духовну енергію архетипного образу матері: «Вквітчайте, мамо, стріху / На зелені свята. / І вишиванку винесіть мені. / Я повернусь додому / Рано-вранці / Провідати похилі / Ваші дні» [1, с. 19]. Як відомо, для українців образ матері невіддільний від образу хати (оселі, дому), структуруючи сукупно ментальний стереотип, котрий ретранслює «в художній текст давні уявлення про людину і світ – від праслов'янських повір'їв і народних пісень до художньої свідомості сучасних митців» [13, с. 60]. У поезії В. Виходцева образ матері нерозривно пов'язаний із родинним вогнищем, з хатою, її матеріальним і духовним буттям,

реальним життям її мешканців і сакральним світом, адже «усі віки у ній живі, / У ній молилась мати...» [3, с. 162]. Йдучи за усталеним національним етикетом, в якому закладено глибоку шану до матері й поклоніння материнству загалом, поет звертається до найріднішої людини на «Ви», наділяє її іпостась сакральними рисами, що передаються через насичену білою фарбою колористичну характеристику. У світовираженні В. Виходцева образи матері й хати є невіддільними і становлять нероздільний *sacrum* з образом України: «Рідна мова – / Моя країна. / Так починається / Україна. / Так починається / Білий світ – / З моєї матері / Біля воріт» [1, с. 18].

У характерному для українського фольклорно-літературного дискурсу постає у ліриці В. Виходцева і художнє втілення універсального архетипу Світового Дерева. Найактивніше поет звертається до фітообразу вишні (вишневого цвіту, гілки вишні). В українській міфології, як стверджує В. Войтович, вишня – «символ взаємної любові, весни, краси, мужності; гілкам вишні приписували й магічну силу» [2, с. 132]. Наші предки вважали вишню, поряд із вербою й тополею, священним деревом. Тож мотив поклоніння йому, що має тривалу історію й простежується у фольклорі (легендах, казках, ліричних піснях тощо) та художніх творах (переважно поетичних) закономірно постає і в авторській картині національного світу килійського митця слова: «Вночі, коли стигнуть вишні, / Болі мої болять. / Сяду і я та спочину. / Мамо, і Ви сідайте / Вдома, під нашими вишнями...» [1, с. 20]. Образ вишні доповнює ліричну оповідь про найсокровенніше, втілює у собі материнське начало, єдність із родовим корінням і виконує функцію надійного оберегу. В його смисловому полі прочитується й глибоко особисте, резонуючи з долею самого автора, з джерелами його творчого натхнення: «Найкраще пишеться вночі, / Коли в садку розквітнуть вишні...» [1, с. 64]. Поет майстерно уводить образ вишні й у філософські рефлексії над світом, моральними істинами, праведністю життя тощо. В цьому виявляється його іманентна сутність, оригінальна творча субстанція, котра, за словами Г. Райбедюк, полягає в рідкісній здатності «підмічати й вербалізувати звичайні буденні речі, тривіальні явища, поетизувати довкілля, глибоко особистими тональностями передавати власні уявлення про вічні істини буття, загальнолюдські животрепетні проблеми» [13, с. 57]: «Буває в нас щасливий час. / Коли розквітнуть наші вишні, / Ми в них вдивляємося грішні – / Вони вдивляються у нас» [1, с. 70].

Художній світ лірики В. Виходцева структурований і багатьма іншими фітообразами (калина, верба, черешня, груша, липа тощо), що символізують універсальний архетип Світового Дерева й, водночас, виступають кодами національного міфосвіту: «Іскрять росинки на калині, / Підбилося сонце з-за горба, / А попід вербами в долині / розквітло полум'я кульбаб» [1, с. 64]; «До гаїв спускаються покоси, / Золотою стежкою пливуть, / Де верба манірно стелить коси, / На сріблясту шовкову траву, / Де на звабу зоряна калина / Заклика дівчат і парубків. / І буде безмірна їм хвилина / У гаю на стику двох віків» [1, с. 67]. Цитовані рядки засвідчують універсальне значення архетипного образу Світового дерева в його розмаїтті, насамперед, у здатності формувати відчуття

гармонійного Всесвіту, сковородинівського універсуму єдності мікро- та макросвітів. Національний варіант цього архетипного образу співвідноситься з його смисловим значенням «Дерево Роду». У «традиціях, обрядах, в одязі, відтак і у фольклорі та художній літературі дуже часто його образне втілення уведено до контексту таких значущих для українства архетипів, як Мати й Хата» [15, с. 95]: «Квітнуть вишні в саду біля хати – / І зробилося біло в саду, / Де мене чекає біла мати, / Зупинивши стомлену ходу» [1, с. 8]. Лірика кілійського поета, як видно з проаналізованого у статті матеріалу, є тому яскравим свідченням.

Підсумовуючи спостереження над особливостями творчого самовираження В. Виходцева, висновкуємо, що означеними у статті архетипними образами не вичерпується уявлення про архетипальний модус його лірики. Ідіостиль поета структурований і багатьма іншими образами архетипної генези (Доля, Душа). Їх виявлення та характеристика в загальній концепції художнього світу кілійського митця окреслює один із магістральних векторів подальшого дослідження його творчого доробку.

Список використаної літератури:

1. Виходцев В. П. Музика серця : вибрані твори / упоряд. Г. Б. Райбедюк; літ. ред. О. Ф. Томчук. Ізмаїл : Ірбіс, 2019. 136 с.
2. Войтович В. М. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2005. 664 с.
3. Домчук М. П. Житло в духовному світі українців. Домінанти духовного світу українців : навчальний посібник / упоряд. Л. М. Горболіс, О. Р. Єременко. Суми : Університетська книга, 2010. С. 162-175.
4. Зборовська Н. В. Психологія і літературознавство : посібник. Київ : Академвидав, 2003. 392 с.
5. Іванишин П. В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко : монографія. Київ : Академвидав, 2008. 392 с.
6. Кримський С. Б. Ранкові роздуми : збірник статей. Київ : Майстерня Білецьких, 2009. 120 с.
7. Міщенко М. М. Українські національні архетипи : від колективного несвідомого до усвідомленої національної ідентичності. *До актуальності методології архетипічного аналізу*. URL: <https://www.kpi.kharkov.ua/archive/Articles/etic/Mishhenko-M.M.-Ukrayinski-natsionalni-arhetypu.pdf>.
8. Мойсеїв І. К. Рідна хата – категорія української духовності. *Сучасність*. 1993. Ч. 7. С. 151-153.
9. Народні прислів'я та приказки / упоряд. М. Дмитренко. Київ : редакція часопису «Народознавство», 1999. 180 с.
10. Погорелова А. Д. Виховний потенціал уроків літератури рідного краю (на матеріалі творчості митців Придунав'я». *Філологічні діалоги : збірник наукових праць*. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 6. С. 58-68.
11. Райбедюк Г. Б. Архетип Дому в художній аксіології Тараса Мельничука. *Spheres of culture*, Lublin : Maria Gurie-Sklodovska University in Volume 2014, Volume VII. P. 253-261.

12. Райбедюк Г. Б. Ніжні струни лірики кілійського поета. Виходцев В. П. Музика серця : вибрані твори / упоряд. Г. Б. Райбедюк; літ. ред. О. Ф. Томчук. Ізмаїл : Ірбіс, 2019. С. 3-4.
13. Райбедюк Г. Б. Особливості творчого самовираження кілійського поета Валерія Виходцева. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2019. Вип. 44. С. 55-63.
14. Сушинський Б. І. Ріка вселюдської самотності. Виходцев В. П. Дзвони вічного добра. Ізмаїл-Кілія, 1998. С. 3-5.
15. Титаренко В. Образні моделі архетипу Світового Дерева в ліриці татарбунарської поетеси Галини Лисої. *Філологічні діалоги : збірник наукових праць*. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 7. С. 93-102.
16. Томчук О. Ф. Колоративи в художніх текстах поетів Подунав'я (на матеріалі творчості Валерія Виходцева). *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2006. Вип. 21. С. 136-140.
17. Українські прислів'я та приказки. Народна творчість / упоряд. С. Мишанича, М. Пазяка; передм. М. Пазяка. Київ : Дніпро, 1984. 390 с.
18. Шевченко Т. Г. Твори : в 5-ти т. Київ : Дніпро, 1984. Т. 2. 301 с.
19. Юнг К.-Г. Архетип и символ. Москва : Ренессанс, 1991. 304 с.

Анотація

Погорелова Алла. Лірика кілійського поета Валерія Виходцева крізь призму архетипної образності

У статті проаналізовано архетипну природу творчого самовираження чільного репрезентанта літературного ландшафту Придунав'я Валерія Виходцева, виокремлено знакові в художньому світі його лірики архетипи Матері, Хати й Світового Дерева, охарактеризовано специфіку їх художнього втілення. Ракурс дослідження пролягає у площині означення семантичного спектру доміантних у ліричному наративі митця архетипних образів, виявлення динаміки їх стильової адаптації в авторському тексті з погляду індивідуальної поетики та національної своєрідності.

Ключові слова: авторський текст, ідіостиль, архетип, образна структура, індивідуальне, національне, універсальне, художній світ, ліричний наратив.

Summary

Pogorelova Alla. The lyrics of the Kiel poet Valery Vykhodtsev through the prism of archetypal imagery

The article analyzes the archetypal nature of creative self-expression of the leading representative of the literary landscape of the Danube Valery Vykhodtsev, highlights the iconic archetypes of the Mother, House and World Tree in the artistic world of his lyrics, describes the specifics of their artistic embodiment. The perspective of the research lies in the plane of defining the semantic spectrum of archetypal images dominant in the lyrical narrative of the artist, revealing the dynamics of their stylistic adaptation in the author's text in terms of individual poetics and national identity.

Key words: author's text, idiostyle, archetype, figurative structure, individual, national, universal, art world, lyrical narrative.